

Beslutningsforslag nr. **B 23**

Folketinget 2016-17

Fremsat den 15. november 2016 af Carolina Magdalene Maier (ALT) og Rasmus Nordqvist (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at gøre det etiske kodeks mod deling af krænkende materiale obligatorisk på landets ungdomsuddannelser og i grundskolens udskoling

Folketinget pålægger børne-, undervisnings- og ligestillingsministeren at gøre det etiske kodeks mod deling af krænkende materiale til et obligatorisk arbejdsredskab på landets ungdomsuddannelser og i udskolingen i grundskolen.

Bemærkninger til forslaget

Den 25. september 2016 lancerede regeringen et etisk kodeks mod deling af krænkende materiale. Det etiske kodeks består af syv principper, som skal hjælpe med at opbygge en god skolekultur, hvor krænkende handlinger ikke vinder indpas.

Kodekset er udviklet, for at skolen – elever, lærere, skoleledere og forældre – kan forebygge og bekæmpe, at unge på nettet deler krænkende billeder og videoer af sig selv og hinanden (»Ellen Trane Nørby offentliggør etisk kodeks«, uvm.dk, den 25. oktober 2016). Det etiske kodeks udstikker retningslinjer, som uddannelsesinstitutionerne kan lade sig inspirere af, men det er i dag frivilligt for ungdomsuddannelserne, om de vil gøre brug af det.

Materialet er eksemplarisk udviklet sammen med en lang række aktører på området og er blevet både godt og anvendeligt for ungdomsuddannelserne.

Kodekset skal bidrage til at dæmme op for de seneste års stigning i tilfælde af unge mennesker, der har fået delt nøgenbilleder og sexvideoer mod deres vilje. En undersøgelse fra YouGov foretaget for Metroxpress fra januar 2015 viser, at hver fjerde dansker mellem 18 og 39 år har sendt nøgenbilleder af sig selv til andre og 8 pct. har oplevet, at billederne er blevet delt eller videregivet mod deres vilje (»Ofre for hævnporno er lette at finde«, Metroxpress, den 1. februar 2015).

Samtidig viser tal fra Rigsadvokaten, at der kun rejses tilfælde i et forsvindende antal anmeldte sager, og politiet oplever det som næsten umuligt at få fjernet billederne permanent (»Flere udsættes for hævnporno«, Jyllandsposten, den 24. januar 2015).

Tallene viser, at lovgivning om strengere straffe ikke er tilstrækkeligt til at løse problemet med ufrivillig deling af krænkende materiale. Hævnporno og deling af billeder og videoer uden samtykke har en stor social slagside, så det er vigtigt, at alle har adgang til ressourcer, oplysning og støtte.

Som både andre partier, politikere og andre nøgleaktører har peget på, er der behov for, at undervisning i digital dannelse, internetetik og samtykke kommer på skoleskemaet. De sociale medier har med internettets udvikling skabt en

platform for unges sociale interaktion såvel som opbygning af identitet og udvikling. De udgør en ramme og et socialt vindue, hvor grænsen mellem offentligt og privat udviskes, og det giver en udfordring, når unges seksualitet samtidig udvikles.

De seneste års sager om ufrivillig deling af krænkende materiale og andre sager om offentliggørelse af pornografiske optagelser uden samtykke viser, at den etiske dialog og afstemningen med hinanden halter efter den teknologiske udvikling. Flere forskere peger på, at det er afgørende at starte denne dialog på skolerne (»Sociale medier har overhalet unges etik«, Kristeligt Dagblad, den 1. april 2016) og »Eksperter: Unges seksualitet er blevet digital«, Politiken, den 28. august 2016).

Derfor mener Alternativet, at det etiske kodeks skal gøres til en obligatorisk del af undervisningen ikke bare på ungdomsuddannelserne, men også i grundskolens udskoling, da dialogen med de unge netop skal starte tidligt.

Alternativet forholder sig fleksibelt til, hvordan det etiske kodeks gøres obligatorisk på ungdomsuddannelserne og i grundskolens udskoling. Alternativet lægger derfor op til, at den konkrete udmøntning af forslaget drøftes i udvalgsbehandling.

Et forslag kan være, at når gymnasieaftalen fra juni 2016 skal udmøntes, bliver det etiske kodeks f.eks. tænkt ind i aftalens ambition om at styrke elevernes digitale kompetencer, så de unge lærer at anlægge et kritisk blik på digitale medier, herunder konsekvenserne af aktiviteter som eksempelvis seksuel mobning (»Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om styrkede gymnasiale uddannelser« af 3. juni 2016).

I forhold til folkeskolens udskoling kan et forslag være, at det etiske kodeks tænkes ind i det tværgående emne »It og medier«, ligesom det oplagt kan bruges i det obligatoriske emne »Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab«.

Skriftlig fremsættelse

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre det etiske kodeks mod deling af krænkende materiale obligatorisk på landets ungdomsuddannelser og i grundskolens undervisning.

(Beslutningsforslag nr. B 23)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.